

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор
Національного технічного
університету
«Дніпровська політехніка»

О.О.Азюковський

« 06 » 25 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження
на тему «Публічноуправлінська інституціоналізація національної
антикорупційної політики»
здобувача ступеня доктора філософії
Гавриленко Анастасії Сергіївни за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»**

Фаховий семінар проведений на засіданні кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» 17 червня 2025 року, протокол № 19 .

ВИТЯГ

з протоколу № 19 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від 17 червня 2025 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження аспірантки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Гавриленко А.С. на тему: «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

І. А. Чикаренко, д. держ. упр., професор, завідувач кафедри; В. В. Баштанник, д. держ. упр., професор; Є. І. Бородин, д.і.н., професор; Н. Т. Гончарук, д. держ. упр., професор; Н. А. Липовська, д. держ. упр., професор; Т. В. Маматова, д. держ. упр., професор; І.І. Хожило, д. держ. упр., професор; Н. Г. Сорокіна, д. держ. упр., професор; Т. М. Тарасенко, д. держ. упр., професор.

Запрошені: Г.О. Блінова, д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка», А.А. Макурін, д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних відносин і аудиту НТУ «Дніпровська політехніка»

Присутні на засіданні всього 11 осіб, із них 11 докторів наук. За профілем поданої на розгляд дисертації – 11 докторів наук.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Липовської Н.А., професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування за матеріалами дисертаційної роботи Гавриленко А.С. на тему: «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тему дисертаційної роботи «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики» затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол №07/237 від 23.11.2022 р.).

Науковим керівником затверджено д. держ. упр., проф. В. В. Баштанника.

2. Доповідь здобувача Гавриленко А.С. щодо результатів дисертаційного дослідження на тему «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Здобувачка Гавриленко А.С. під час виступу обґрунтувала актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, охарактеризував об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, розкрила основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, підкреслила науково-практичну значимість роботи та навела інформацію щодо наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації, апробації та впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.держ.упр., доцент. Сорокіна Н.Г.; д. держ. упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.держ.упр., доц. Тарасенко Т.М.; д.е.н., проф. Макурін А.А., д.ю.н., проф. Блінова Г.О. Запитання стосувалися актуальності досліджень, ступеню обґрунтованості досліджуваних моделей, наукової новизни та практичного використання результатів досліджень тощо.

На всі запитання здобувач надав повні та обґрунтовані відповіді.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: Липовська Н.А., д.держ.упр., проф., гарант освітньої програми освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування»; Баштанник В.В., д.держ.упр., науковий керівник; Хожило І.І., д.держ.упр., професор, експерт; Липовська Н.А., д.держ.упр., професор, експерт; Гончарук Н.Т., д.держ.упр., професор; Чикаренко І.А., д.держ.упр., професор; Маматова Т.В., д.держ.упр., професор. Під час обговорення виступаючі відзначали, що актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах. Усі виступаючі висловили єдину пропозицію, що дослідження Гавриленко Анастасії Сергіївни на тему «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» і може бути рекомендованим до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

1. Обґрунтування теми дослідження.

Визначення сучасних чинників, що зумовлюють актуальність інституціоналізації національної антикорупційної політики в сфері публічного управління, ґрунтується на декількох провідних аспектах. Перш за все, запровадження правового режиму воєнного стану створює унікальні виклики щодо реалізації ефективних антикорупційних механізмів та підтримки цілісності інститутів публічного управління. По-друге, характер корупційних проявів зазнає динамічних змін: посилюються формати організованої, економічної корупції та правопорушень у сферах публічних закупівель, фінансів і навколишнього середовища. По-третє, глобалізаційні процеси зумовлюють транснаціональний вимір антикорупційних викликів, що вимагає активізації міжнародної співпраці, обміну досвідом і гармонізації правових норм у сфері боротьби з корупцією. Четвертим фактором є розвиток цифровізації суспільства, внаслідок чого інформаційні технології впливають як на появу нових корупційних схем, так і на підвищення прозорості функціонування органів публічної влади завдяки впровадженню електронних сервісів та цифрових інструментів контролю. Нарешті, зміна управлінської парадигми, що полягає у переході до принципів відкритого врядування,

децентралізації та партисипативності, визначає нові підходи до розбудови інституцій, спрямованих на запобігання та протидію корупції на всіх рівнях публічного адміністрування.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу виконано в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» у межах науково-дослідної теми Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України «Еволюція інститутів і форм публічного управління: теоретико-методологічні засади» (державний реєстраційний номер 0118U006488). Особистий внесок автора полягає у глибокому аналізі та обґрунтуванні функціональних трансформацій у сфері публічноуправлінської діяльності в межах національного механізму антикорупційної політики, особливо в контексті процесів децентралізації державної влади. Автор досліджує, як зміни в адміністративній структурі та передача повноважень на місцевий рівень впливають на ефективність реалізації антикорупційних ініціатив. Зокрема, враховується, що децентралізація влади сприяє більшій відкритості та підзвітності органів місцевого самоврядування, що є ключовими чинниками у боротьбі з корупцією.

Окрім того, здобувачка пропонує нові підходи та рекомендації щодо адаптації антикорупційних механізмів до умов децентралізованого управління, акцентуючи увагу на важливості інтеграції місцевих стратегій у національну політику. Таким чином, результати цього дослідження мають на меті не лише теоретичне обґрунтування, але й практичні рекомендації для вдосконалення інституційної системи антикорупційного забезпечення, що, в свою чергу, сприятиме формуванню більш ефективного демократичного врядування та зміцненню правопорядку в країні.

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Основні результати, що характеризують елементи наукової новизни, полягають у тому, що:

вперше:

- обґрунтовано та розроблено методологічну концепцію інституціоналізації публічноуправлінського механізму національної антикорупційної політики у трансформаційних умовах воєнного стану та повоєнного відновлення. Ключову увагу приділено формуванню багаторівневої інституційної структури, що базується на принципі інституційної гнучкості як здатності інституцій швидко перебудовувати свої функції, взаємодію та інструментарій залежно від появи нових корупційних ризиків, змін законодавчого поля чи організаційних моделей публічного управління. Запропонований інтегрований механізм поєднує переваги децентралізованого управління, зокрема можливість оперативного врахування локальних і регіональних особливостей, із забезпеченням надійної централізованої координації для протидії системним корупційним викликам. Це дозволяє забезпечити наступність антикорупційних заходів, їхню

інтеграцію в єдину державну політику, а також підвищує витривалість системи до зовнішніх і внутрішніх загроз;

- введено трактування публічноуправлінського механізму антикорупційної політики у публічному управлінні, який передбачає постійну модернізацію організаційних, правових та інформаційних інструментів для запобігання й протидії корупції. Особливістю такого механізму є акцент на гнучкості комунікацій між державними структурами, громадським суспільством і міжнародними партнерами, на обміні аналітичною інформацією, взаємному посиленні спроможності до ідентифікації корупційних ризиків та швидкої адаптації інституційної політики до нових викликів;

- розвинено і докладно обґрунтовано феномен антикорупційного імперативу управління. Під цим поняттям мається на увазі стратегічний пріоритет забезпечення доброчесності, прозорості та підзвітності в діяльності органів публічної влади на всіх рівнях. Антикорупційний імператив розглядається не лише як зовнішнє регуляторне обмеження, а як внутрішній якісний стандарт організаційної культури державної служби та управлінської практики. З цього підходу випливає необхідність постійного оновлення інституціонального середовища — через впровадження механізмів відкритого урядування, ефективної системи моніторингу, запобіжників та інструментів управлінського реагування, що забезпечують довіру суспільства до державної політики та її легітимність навіть в умовах надзвичайних ситуацій і політичної турбулентності.

- *удосконалено:*

- наукові підходи до формування національного механізму антикорупційної політики в умовах особливого періоду державотворення, які комплексно поєднують досягнення теорії та практики у сфері державного управління, юридичних і соціальних наук. На цій основі запропоновано авторське визначення терміну «стратегічно-інноваційна модель (СІМ) публічноуправлінського механізму антикорупційної політики», в основі якої закладено сучасні концепти прозорості, підзвітності та справедливості у публічному управлінні. СІМ-модель виступає як сучасна концептуальна модель організації, функціонування та розвитку антикорупційної політики в системі публічного управління, що поєднує стратегічне бачення із впровадженням інноваційних інструментів, підходів та рішень для підвищення ефективності протидії корупції. В основі моделі чітко визначена стратегія боротьби з корупцією, інтегрована в усі сфери державної політики, що забезпечує координацію зусиль на національному, регіональному й місцевому рівнях, а також наступність і узгодженість антикорупційних заходів у довгостроковій перспективі, та реалізує встановлення стратегічних цілей, системний моніторинг, періодичне оновлення пріоритетів відповідно до зовнішніх і внутрішніх змін. Модель враховує специфіку викликів і загроз, властивих особливому періоду державотворення, забезпечує адаптацію антикорупційних механізмів до динамічних змін у системі управління;

– понятійно-категоріальний апарат науки державного управління, зокрема в частині уточнення змісту понять «відкриті дані як антикорупційний інструмент», «публічноуправлінські стандарти антикорупційного управління», «проблема колективної дії в боротьбі з корупцією». Визначення цих категорій здійснено на основі глибокого аналізу міжнародного досвіду формування систем запобігання та протидії корупційним ризикам, а також імплементації ефективних практик підвищення прозорості та підзвітності в публічному секторі.

– сучасні підходи до оцінки інституційної спроможності публічноуправлінського механізму антикорупційної політики в умовах кризового характеру особливого періоду державотворення. Досліджено функціонування правозахисних, судових підсистем та органів виконавчої влади загальної та спеціальної юрисдикції щодо їх здатності взаємодіяти та забезпечувати ефективне впровадження антикорупційних ініціатив. Запропоновано механізми посилення ефективності таких інституцій шляхом удосконалення міжвідомчої координації та розширення громадського контролю у сфері антикорупційного моніторингу.

– механізми інтеграції інноваційних цифрових інструментів у систему антикорупційної політики публічного управління; обґрунтовано, що цифровізація не лише сприяє прозорості та моніторингу державних процесів, але й «надає імпульс» попередженню корупційних правопорушень шляхом впровадження електронного урядування, відкритих реєстрів, автоматизованого обміну інформацією між державними органами та створення ефективних каналів зворотного зв'язку з громадянами.

– організаційне забезпечення антикорупційної політики в умовах особливого періоду державотворення, з урахуванням підвищеної складності адміністративних викликів та необхідності оперативних і гнучких реагувань на корупційні загрози; акцентовано на важливості формування спеціалізованих міждисциплінарних команд, удосконалення процедур внутрішнього аудиту та ризик-менеджменту, а також розроблення програм постійної підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців у питаннях антикорупційної діяльності.

набули подальшого розвитку:

– теоретичні концепти та методологічні основи публічноуправлінської інституціоналізації, й на цій основі розроблено теоретичні концепти та методологію структурно-функціонального аналізу для вивчення комплексу завдань органів влади у сфері інституціоналізації національної антикорупційної політики. Це дослідження фокусується на трансформації інституційних форм та обґрунтуванні змісту публічноуправлінського забезпечення антикорупційної діяльності в умовах перезавантаження влади. Такий підхід дав змогу сформулювати основи для ефективної реалізації антикорупційної політики, що включає: удосконалення нормативно-правового забезпечення, спрямованого на усунення корупційних прогалин та підвищення прозорості; створення оптимізованої організаційної структури антикорупційних органів та підрозділів, що забезпечує їхню незалежність та

ефективність; розширення участі громадськості у моніторингу та контролі за антикорупційними процесами, посилюючи її роль як суб'єкта формування політики.

- наукові підходи до реформування антикорупційного державного управління, зокрема щодо реформування державного управління у сфері забезпечення національної антикорупційної політики. Такі підходи базуються на концепції сталого розвитку та інтегрують принципи ризик-орієнтованого та адаптивного управління. Розроблено теоретико-методологічні засади забезпечення доброчесності в державі як ключового складника пріоритетів розвитку державного управління до 2030 року. Це дозволяє системно розбудовувати антикорупційну екосистему, здатної реагувати на динамічні виклики та забезпечувати довгострокову стійкість до корупційних загроз;

- практичні підходи та механізми інституціоналізації антикорупційної політики щодо забезпечення формування особливих адміністративних режимів та механізмів інституціоналізації антикорупційної політики, зокрема в умовах воєнного стану. Ці підходи ґрунтуються на нормах чинного законодавства та охоплюють правові, організаційні, інформаційні та технічні заходи публічноуправлінської діяльності. Особлива увага приділяється: врахуванню специфіки регіонів та галузей при впровадженні антикорупційних програм; забезпеченню координації між елементами антикорупційної інфраструктури; наданню підтримки та захисту викривачам корупції як ключовому елементу громадського контролю. Такі механізми спрямовані на створення стійкої та ефективної системи запобігання корупції, що є фундаментальним для національної безпеки та розвитку України

4. Наукове та практичне значення результатів дисертації.

Наукове значення полягає у тому, що робота є одним із перших комплексних дослідженням у галузі знань публічного управління та адміністрування щодо формування теоретичних та практичних рекомендацій по концептуалізації публічноуправлінського механізму формування антикорупційної політики. Розроблені у дисертації підходи до концептуалізації проблеми функціонування такого механізму, основні ідеї та висновки будуть використані у науково-дослідній роботі і стануть підґрунтям для подальших наукових досліджень у напрямі реалізації європейських принципів забезпечення функціонування органів публічної влади на засадах доброчесності.

Практичне значення роботи полягає в розробці теоретико-методологічних та практично-прикладних положень, викладених у пропозиції, що можуть бути реалізованими та становити основу системи публічного управління в забезпеченні раціонального змісту діяльності антикорупційних органів в Україні.

Наукові рекомендації, висновки, пропозиції дисертації були враховані та використані: при розробці пропозицій щодо діяльності органів судової влади та впроваджуються в діяльності органів державної влади, Хмельницької

обласної військової адміністрації, Хмельницької районної військової адміністрації, ГО ГНО «Фундація публічно-правових ініціатив.

6. Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до обґрунтування методологічних основ формування організаційних та інституціональних засад функціонування публічноуправлінського механізму антикорупційної політики в умовах децентралізації державної влади.

Дисертація є завершеною самостійною науковою працею. Основні положення, розробки в межах дослідження, наукові результати, винесені на захист, ґрунтуються на особистих дослідженнях автора. Ідеї та розробки, що належать співавторам окремих робіт, у дисертації не використовувалися. Внесок автора в публікації, виконані в співавторстві, конкретизовано у списку праць, опублікованих за темою дисертації.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», науковий керівник д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Баштанник В.В.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, експерти дійшли висновку, що дисертаційна робота Гавриленко А.С. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та некоректних запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами виконання дисертаційного дослідження опубліковано 9 наукових праць, із них: 4 статті у наукових виданнях, у вітчизняних фахових виданнях категорії Б; 1 розділ колективної монографії; 3 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових комунікативних заходів.

Основні наукові результати дисертації опубліковані в наступних працях.

1. Havrylenko A., Yukhno I., Chernysh V. Institutional principles of public management activity in the conditions of constitutional reform. /Modernization of the system of public management and administration in Ukraine: the experience of the Republic of Latvia: collective monograph. Izdevnieciba "Baltija Publishing" (Riga, Latvia). 2023. P. 203-230. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/293/8191/17095-1>.

2. Гавриленко, А., Новак, А., Баштанник, В. (2023). Особливості конституювання національної антикорупційної політики в Україні: наукова проблема визначення цілепокладання. Публічне управління та місцеве самоврядування, 2023. №1, 3–13. <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/public/article/view/275/245>.

3. Гавриленко А. Національна антикорупційна політика в Україні: особливості формування публічноуправлінського механізму. Дніпровський

науковий часопис публічного управління, психології, права. 2025. №1. С. 33-39. <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/716>.

4. Гавриленко А., Терська С. Формування стратегій і програм публічної рекламної діяльності в системі національної антикорупційної політики.. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. №4. С.24-31. <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/634/576>.

5. Гавриленко А. Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики. Публічне управління та адміністрування в Україні. 2024.№43. С.153-160. <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2024/43-2024/25.pdf>

1. ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Гавриленко Анастасії Сергіївни «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики», є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор, Гавриленко Анастасія Сергіївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Публічноуправлінська інституціоналізація національної антикорупційної політики», подану Гавриленко Анастасією Сергіївною на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

2. Призначити головою разової спеціалізованої вченої ради:

Макуріна Андрія Андрійовича, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри міжнародних відносин і аудиту НТУ «Дніпровська політехніка»;

3. Призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Гавриленко Анастасії Сергіївни:

– **Помазу-Пономаренко Аліну Леонідівну**, доктора наук з державного управління, старшого дослідника, начальника наукового відділу проблем державної безпеки навчально-науково-виробничого центру

Національного університету цивільного захисту України ДСНС України.

– **Сергієнко Ларису Василівну**, доктора наук з державного управління, професор, декан факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка»;

– **Фердмана Геннадія Петровича**, доктор наук з державного управління, старшого наукового співробітника, заступника начальника Науково-дослідного центру Збройних Сил України «Державний океанаріум» з наукової роботи Інституту Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія»

4. Призначити рецензентом дисертації

– **Блінову Ганну Олександрівну**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Результати голосування щодо рекомендації дисертації «» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 11 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуючий на засіданні,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

Наталія ЛИПОВСЬКА

Експерт,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

Ірина ХОЖИЛО

Експерт,
доцент кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., доцент

Наталія СОРОКІНА